

STORA SEGERSTAD
GYMNASIET

TENHULTS
GYMNASIET

Region
Jönköpings län

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING DEL 1

REGION JÖNKÖPINGS LÄNS
NATURBRUKSGYMNASIER
Läsåret 2026/2027

Tenhultsgymnasiet
Stora Segerstadsgymnasiet

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
2 Syfte	1
3 Rättslig grund.....	1
4 Värdegrund och utgångspunkter	1
5 Ansvar	2
6 Definitioner	3
7 Arbetet för en trygg och inkluderande skolmiljö	5
8 Rutiner vid uppgift om kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier	6
9 Dokumentation och uppföljning	7
10 Åtgärder för att återställa trygghet och studiero	7
11 Lokal årlig plan	8

1 Inledning

Plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett gemensamt styrdokument för Region Jönköpings läns naturbruksgymnasier och gäller för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt vuxenutbildning.

Planen består av två delar:

Del 1 beskriver den gemensamma inriktningen för arbetet mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling inom naturbruksgymnasierna. Den innehåller ansvarsfördelning, definitioner och gemensamma rutiner.

Del 2 är skolans lokala och årliga plan. Den beskriver verksamhetens aktuella nuläge, identifierade risker, planerade främjande och förebyggande insatser samt hur arbetet följs upp och utvärderas.

Planen är ett stöd för elever, medarbetare och skolledning och ska bidra till en trygg, inkluderande och respektfull utbildningsmiljö där alla elever ges likvärdiga möjligheter att utvecklas och nå utbildningens mål.

2 Syfte

Syftet med planen är att säkerställa ett systematiskt och långsiktigt arbete för att främja alla elevers lika rättigheter och möjligheter samt förebygga och motverka diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Planen ska också tydliggöra ansvar, arbetssätt och rutiner när en elev upplever sig ha blivit utsatt samt ge stöd till medarbetare i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet.

3 Rättslig grund

Arbetet regleras främst genom:

- skollagen (2010:800),
- diskrimineringslagen (2008:567),
- barnkonventionen, som är svensk lag,
- läroplan för gymnasieskolan (Gy25/Gy11),
- läroplan för anpassad gymnasieskola (AGY25/GySär13).

Planen utgår från gällande lagstiftning och nationella styrdokument. Vid förändringar i lag eller andra bindande föreskrifter ska planen ses över och vid behov revideras.

4 Värdegrund och utgångspunkter

Region Jönköpings läns naturbruksgymnasier ska erbjuda en trygg, säker och inkluderande utbildningsmiljö där alla elever bemöts med respekt och ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av skolans samlade arbete för trygghet, studiero och en god arbetsmiljö.

Verksamheten utgår från följande principer:

- Alla människor har lika värde och samma rättigheter.
- Ingen elev ska utsättas för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.
- Elevens upplevelse ska alltid tas på allvar.
- Arbetet ska vara främjande, förebyggande och åtgärdande.
- Alla medarbetare har ett ansvar att bidra till en trygg och respektfull skolmiljö.

Arbetet omfattar hela utbildningen och gäller i skolans lokaler, under arbetsplatsförlagt lärande (APL), vid studiebesök och andra aktiviteter som anordnas av skolan. Arbetet kan även omfatta händelser utanför skoltid eller utanför skolans område när de påverkar en elevs trygghet eller studiemiljö.

5 Ansvar

Arbetet mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett gemensamt ansvar. Huvudmannen, skolchef, rektor, elevhälsa, personal och elever har olika roller och ansvar i arbetet för en trygg och inkluderande utbildningsmiljö.

Huvudmannen

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen bedrivs i enlighet med skollagen och diskrimineringslagen. Det innebär att huvudmannen ska säkerställa att det finns förutsättningar, rutiner och ett systematiskt arbete för att förebygga, upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Huvudmannen följer upp arbetet genom verksamheternas kvalitetsarbete och tar del av sammanställningar och analyser av inkomna ärenden.

Skolchef

Skolchef ansvarar för den gemensamma planen mot diskriminering och kränkande behandling samt följer upp att verksamheterna arbetar enligt huvudmannens styrdokument och rutiner. Skolchef stödjer rektorerna i arbetet, följer upp inkomna ärenden på övergripande nivå och ansvarar för återrapportering till huvudmannen.

Rektor

Rektor leder och ansvarar för skolans arbete mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Rektor ansvarar för att:

- det bedrivs ett aktivt främjande och förebyggande arbete,
- uppgifter om att en elev upplever sig ha blivit utsatt hanteras skyndsamt enligt huvudmannens rutiner,
- utredning, dokumentation, åtgärder och uppföljning genomförs,
- den lokala årliga planen upprättas, följs upp och revideras tillsammans med elever och personal,
- personalen känner till sitt ansvar och arbetar enligt gällande rutiner.

Rektor kan delegera arbetsuppgifter i ett enskilt ärende men inte sitt övergripande ansvar.

Elevhälsan

Elevhälsan är ett stöd för rektor, personal och elever i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet.

Elevhälsan bidrar med sin kompetens i kartläggning, analys, utredning, åtgärder och uppföljning samt verkar för att skapa en trygg och inkluderande lärmiljö.

Personal

All personal har ett gemensamt ansvar att bidra till en trygg och respektfull utbildningsmiljö.

Personal ska:

- bemöta elever med respekt och utifrån skolans värdegrund,
- aktivt främja lika rättigheter och möjligheter,
- uppmärksamma risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling,
- skyndsamt informera rektor enligt huvudmannens rutiner när en elev upplever sig ha blivit utsatt,
- medverka i utredning, åtgärder och uppföljning när rektor ansvarar för detta.

Personal som ansvarar för arbetsplatsförlagt lärande (APL) ska även verka för att APL genomförs i en trygg arbetsmiljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt uppmärksamma och rapportera händelser som kommer till skolans kännedom.

Elever

Alla elever har rätt till en trygg utbildningsmiljö och ett respektfullt bemötande.

Elever förväntas:

- visa respekt för andra,
- följa skolans framtagna skolregler (tidigare ordningsregler),
- bidra till en trygg och inkluderande skolmiljö,
- berätta för personal om de själva eller någon annan elev upplever sig utsatt för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.

Elever ska ges möjlighet att vara delaktiga i skolans arbete med att förebygga diskriminering och kränkande behandling samt i uppföljningen av den lokala planen.

6 Definitioner

För att skapa en gemensam förståelse i verksamheten används de begrepp som definieras i skollagen och diskrimineringslagen. Det är viktigt att skilja mellan kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering eftersom de regleras i olika lagstiftningar och innebär olika ansvar för skolan.

Kränkande behandling

Kränkande behandling regleras i **6 kap. skollagen** och är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet utan att ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera elever eller av personal mot en elev.

En kränkning kan vara en enskild händelse eller upprepade handlingar. Den kan ske i skolans lokaler, under arbetsplatsförlagt lärande (APL), i elevboendet, vid studiebesök eller andra aktiviteter som anordnas av skolan. Kränkningar kan också ske i digitala miljöer eller utanför skoltid om de påverkar elevens trygghet eller studiemiljö.

Exempel på kränkande behandling är:

- fysiska handlingar, exempelvis slag eller knuffar,
- hot, öknamn eller nedsättande kommentarer,
- utfrysning eller ryktesspridning,
- kränkande meddelanden, bilder eller filmer i digitala miljöer.

Elevens upplevelse ska alltid tas på allvar. Bedömningen av om en händelse utgör kränkande behandling görs först efter att skolan har utrett händelsen.

Trakasserier

Trakasserier regleras i **diskrimineringslagen** och är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

- kön,
- könsidentitet eller könsuttryck,
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning,
- funktionsnedsättning,
- sexuell läggning,
- ålder.

Trakasserier kan utföras av både elever och personal.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier regleras också i diskrimineringslagen och innebär ett uppträdande av sexuell natur som kränker en elevs värdighet.

Det kan exempelvis handla om:

- ovälkomna kommentarer eller skämt med sexuell innebörd,
- sexuella anspelningar,
- ovälkommen beröring,
- spridning av bilder, filmer eller meddelanden av sexuell karaktär.

Sexuella trakasserier kan utföras av både elever och personal.

Diskriminering

Diskriminering regleras i **diskrimineringslagen**.

Diskriminering innebär att en elev missgynnas av verksamheten eller av någon som företräder verksamheten och att missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Den kan också bestå i bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.

Diskriminering kan endast utföras av huvudmannen eller av någon som företräder verksamheten, exempelvis personal. Elever kan därför inte diskriminera andra elever i lagens mening, men de kan utsätta andra elever för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.

Mobbning

Mobbning är inte ett juridiskt begrepp i skollagen eller diskrimineringslagen.

Begreppet används ofta för att beskriva upprepade kränkningar eller trakasserier mot samma person över tid. I skolans arbete används därför de juridiska begreppen **kränkande behandling**, **trakasserier** och **sexuella trakasserier**.

7 Arbetet för en trygg och inkluderande skolmiljö

Arbetet mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och syftar till att skapa en trygg, inkluderande och tillgänglig utbildningsmiljö.

Arbetet omfattar främjande, förebyggande och åtgärdande arbete.

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att stärka respekten för alla människors lika värde och skapa en skolmiljö där elever känner trygghet, delaktighet och tillhörighet.

Arbetet riktar sig till alla elever och genomförs kontinuerligt utan att utgå från identifierade problem eller enskilda händelser.

Det främjande arbetet sker bland annat genom:

- undervisning och samtal om demokrati, mänskliga rättigheter och skolans värdegrund,
- ett aktivt arbete för trygghet, studiero och goda relationer,
- delaktighet och inflytande för elever,
- ett inkluderande bemötande,
- samverkan mellan undervisning, elevhälsa, verksamheten vid elevboendet och övriga verksamheter.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet utgår från kartläggningar, analyser och identifierade risker i verksamheten.

Syftet är att minska risken för att diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling uppstår.

Arbetet omfattar hela skolans verksamhet och kan avse exempelvis:

- undervisningsmiljöer,
- arbetsplatsförlagt lärande (APL),
- elevboendet,
- gemensamma utrymmen,

- digitala miljöer,
- aktiviteter som skolan anordnar.

Kartläggningar, analyser och planerade åtgärder dokumenteras i den lokala årliga planen.

Åtgärdande arbete

När skolan får kännedom om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska uppgifterna hanteras skyndsamt enligt huvudmannens rutiner.

Syftet med det åtgärdande arbetet är att:

- utreda vad som har hänt,
- stoppa pågående kränkningar,
- återställa tryggheten för den utsatta eleven,
- förhindra att liknande händelser upprepas.

Vid behov genomförs åtgärder på individ-, grupp- eller organisationsnivå.

Arbetet följs upp och utvärderas för att säkerställa att åtgärderna haft avsedd effekt.

8 Rutiner vid uppgift om kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

När personal får kännedom om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska uppgifterna skyndsamt lämnas till rektor enligt huvudmannens rutiner.

Huvudmannens rutin för hantering av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling finns i Draftit och omfattar anmälan, utredning, dokumentation, uppföljning och avslut av ärenden.

Rutinen gäller oavsett om händelsen har inträffat i skolans verksamhet, under arbetsplatsförlagt lärande (APL), i elevboendet, vid aktiviteter som skolan ansvarar för eller i digitala miljöer, om händelsen påverkar elevens trygghet eller studiemiljö.

Rektor ansvarar för att uppgifterna utreds, att nödvändiga åtgärder vidtas och att arbetet dokumenteras, följs upp och avslutas enligt huvudmannens rutiner. Utredningens omfattning anpassas efter händelsens karaktär och syftar till att klarlägga vad som har inträffat, stoppa eventuella kränkningar och återställa en trygg och säker utbildningsmiljö.

Om uppgifterna gäller att en elev upplever sig ha blivit utsatt av personal ska ärendet alltid hanteras skyndsamt enligt huvudmannens rutiner.

Vid behov ansvarar rektor för att ta ställning till om händelsen föranleder kontakt med vårdnadshavare, arbetsplats vid APL, verksamheten vid elevboendet, socialtjänst eller Polismyndigheten.

Praktisk handläggning, dokumentation och uppföljning sker enligt huvudmannens rutin i Draftit. Dokumentation i Prorenata sker enligt gällande rutin för elevhälsans dokumentation.

Utgångspunkter för arbetet

Vid utredning och åtgärder ska skolan utgå från följande:

- uppgifter om att en elev upplever sig ha blivit utsatt ska alltid tas på allvar,
- utredning och åtgärder ska genomföras skyndsamt,
- åtgärder ska anpassas efter den enskilda situationen,
- den utsatta eleven och den eller de som berörs ska ges möjlighet att komma till tals,
- arbetet ska följas upp för att säkerställa att åtgärderna haft avsedd effekt

9 Dokumentation och uppföljning

Dokumentation av uppgifter om diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling sker enligt huvudmannens rutiner och i de verksamhetssystem som huvudmannen beslutar.

Dokumentationen ska ske enligt huvudmannens rutiner och ge stöd för utredning, beslut, uppföljning och utveckling av verksamheten. Rektor ansvarar för att dokumentation sker och att utredning, åtgärder och uppföljning genomförs enligt huvudmannens rutiner.

Skolchef följer upp inkomna ärenden på huvudmannanivå genom sammanställningar och analyser. Resultatet används som underlag för det systematiska kvalitetsarbetet och återrapporteras till huvudmannen.

Erfarenheter från inträffade händelser ska, när det är relevant, användas för att utveckla skolans främjande och förebyggande arbete.

10 Åtgärder för att återställa trygghet och studiero

När en utredning visar att en elev har utsatts för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska skolan skyndsamt vidta de åtgärder som behövs för att kränkningarna ska upphöra och för att återställa en trygg och säker utbildningsmiljö.

Åtgärderna ska anpassas utifrån den enskilda situationen och bygga på den utredning som genomförts. Syftet är både att ge stöd till den utsatta eleven och att förhindra att liknande händelser upprepas.

Åtgärder kan riktas mot enskilda elever, grupper eller organisationen och kan omfatta såväl pedagogiska som sociala och organisatoriska insatser.

När det behövs samverkar skolan med elevhälsa, vårdnadshavare, arbetsplats vid APL, verksamheten vid elevboendet, socialtjänst, Polismyndigheten eller andra berörda aktörer.

Vidtagna åtgärder ska följas upp för att säkerställa att de haft avsedd effekt och att eleven upplever en trygg skolmiljö.

Om uppföljningen visar att åtgärderna inte varit tillräckliga ska skolan skyndsamt besluta om ytterligare eller förändrade insatser.

Disciplinära åtgärder

För att säkerställa trygghet och studiero får rektor och personal, när förutsättningarna i skollagen är uppfyllda, använda de omedelbara befogenheter och disciplinära åtgärder som regleras i **5 kap. skollagen**.

Sådana åtgärder ska alltid vara proportionerliga, anpassade till den enskilda situationen och användas när de bedöms nödvändiga för att upprätthålla trygghet och studiero.

Brottsmisstanke och oro för elev

Vid misstanke om brott eller när ett barn eller en elev kan behöva skydd eller stöd ska rektor ta ställning till om händelsen ska anmälas till Polismyndigheten eller socialtjänsten enligt gällande lagstiftning och huvudmannens rutiner.

11 Lokal årlig plan

Varje skola ska årligen upprätta en lokal plan mot diskriminering och kränkande behandling (Del 2).

Den lokala planen utgår från denna gemensamma plan (Del 1) och beskriver skolans kartläggning, analys, mål, planerade åtgärder samt uppföljning av föregående års arbete.

Rektor ansvarar för att planen upprättas, följs upp och revideras i samverkan med elever och personal. Vårdnadshavare ska ges möjlighet till insyn genom skolans ordinarie informationskanaler.

Den lokala planen ska minst innehålla:

- kartläggning och analys,
- mål,
- planerade åtgärder,
- ansvar,
- uppföljning.

Den lokala planen följs upp inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete och revideras inför varje läsår.

Den lokala planen upprättas enligt huvudmannens mall.

Stöd i arbetet

Följande styrdokument och stödmaterial utgör stöd i arbetet:

- Huvudmannens rutin för hantering av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling (Draftit)
- Skolverkets stödmaterial om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling,
- Skolverkets juridiska vägledning om personalens befogenheter.

För ett bra liv i en attraktiv region.